

แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เริ่ม (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙

- บังคับใช้ วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๙
- มีรายละเอียด แผนงานและโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีแต่ละปี เป็นระยะเวลาสี่ปี ซึ่งสามารถเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงได้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบ
- แผนฯ เป็นอำนาจหน้าที่ ของ อปท.ตามที่กฎหมายกำหนด
- เพื่อบูรณาการโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ทั้งในองค์กร และหรือหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐ/เอกชน เข้าด้วยกัน

โครงสร้างรายได้ท้องถิ่น

๑. รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง
๒. รายได้ที่รัฐจัดเก็บแล้วจัดสรรหรือแบ่งให้
๓. เงินอุดหนุนจากรัฐ และการถ่ายโอนภารกิจ
๔. รายได้อื่นๆ

เหตุผลในการแก้ไขระเบียบฯ (ฉบับที่ ๒)

- เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ม ๕๓/๑
- เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ม.๑๘- ม.๑๙
- เพื่อให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการประสานแผนพัฒนาจังหวัด
- เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมและสอดคล้องกับการจัดทำงบประมาณของรัฐบาลตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๑๘ ส.ค. ๕๘

ประเด็นสำคัญในการแก้ไขปรับปรุงระเบียบ

- เปลี่ยนแปลงชื่อแผน
- ยกเลิกและแก้ไขคำนิยามบางส่วน
- ปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
- กระบวนการ ขั้นตอน และช่วงเวลาในการจัดทำแผน
- การเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงแผน การนำแผนไปใช้
- การจัดทำแผนการดำเนินงาน
- การติดตามและประเมินผล

- แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ต้องกำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายและกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์ของ อปท.ในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือชุมชน

ขั้นตอนของการจัดทำแผนฯ ตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๗ กำหนดไว้โดยสรุปว่า

- ๑.คณะกรรมการการพัฒนาฯ จัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ/ รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องเพื่อ
 - ๑.๑. แจ้งแนวทางพัฒนา รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
 - ๑.๒. ความช่วยเหลือทางวิชาการ แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม
 - ๑.๓. กำหนดแนวทางการจัดทำแผน
 - ๑.๔. นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆและแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนมาประกอบการพิจารณาจัดทำแผนพัฒนา
- ๒.คณะกรรมการสนับสนุนฯ จัดทำร่างแผนฯ เสนอคณะกรรมการพัฒนาฯ
- ๓.คณะกรรมการพัฒนาฯพิจารณาร่างแผนฯเสนอผู้บริหารท้องถิ่น
- ๔.ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนฯ และประกาศใช้

ในกรณีของ อบต.ต้องเสนอต่อสภาฯ เพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทางปฏิบัติ ตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยสรุป

ในระดับ อปท. (ระดับพื้นที่) มีขั้นตอนดังนี้

- ๑.รวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำแผนฯ จาก
 - ๑.๑. ภารกิจตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
 - ๑.๒. ภารกิจหน้าที่ที่ได้รับการถ่ายโอนตามกฎหมายกระจายอำนาจ
 - ๑.๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาตั้งแต่ระดับชาติถึงระดับจังหวัด
 - ๑.๔. กรอบและแนวทางการพัฒนาของ อปท.ในเขตจังหวัด
 - ๑.๕. นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภา
 - ๑.๖. ข้อมูลจากการจัดประชาคมหมู่บ้าน
 - ๑.๗. ข้อมูลจากแผนพัฒนาชุมชน/แผนพัฒนาหมู่บ้าน
 - ๑.๘. ข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.นำข้อมูลจากข้อ ๑ มาวิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโดยต้องคำนึงถึงสถานะการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ

๓.จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๔.คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๕.ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนฯ และประกาศใช้แผนฯ (กรณี อบต.ต้องเสนอต่อสภาฯ เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนเสนอผู้บริหารท้องถิ่น)

ประเด็นสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

- ๑.การประชุมประชาคม
- ๒.การมีข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน เชื่อถือได้ และเพียงพอ
- ๓.มีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถอธิบายได้
- ๔.การพิจารณาร่างแผนฯและโครงการที่จะบรรจุลงในแผนฯ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับสถานการณ์คลังของตนเอง
- ๕.การอนุมัติและประกาศใช้บังคับ
- ๖.การนำไปปฏิบัติได้จริง

ยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

- ๑.ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- ๒.ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาฯฉบับที่ ๑๒
- ๓.ยุทธศาสตร์ คสช.
- ๔.นโยบายของรัฐบาล
- ๕.ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด
- ๖.ยุทธศาสตร์จังหวัดและยุทธศาสตร์ของ อปท.ในเขตจังหวัด

การทบทวน

- ๑.ระเบียบเปิดช่องให้มีการทบทวน
- ๒.การทบทวนไม่ใช่การจัดทำแผนขึ้นมาใหม่

ใครมีสิทธิ์ในการขอหรือเสนอขอหรือกำหนดให้ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น

- ๑.คณะกรรมการ/กรรมการพัฒนาท้องถิ่น
- ๒.คณะกรรมการ/กรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ
- ๓.ประชาคมท้องถิ่น
- ๔.ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสีย หรือประชาชนในท้องถิ่น

๕.ผู้มีอำนาจ วิชาการตามระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนฯกำหนดให้ มีการทบทวน

แนวทางการเชื่อมโยงและบูรณาการแผนฯปีงบประมาณ ๒๕๖๒ กำหนดไว้โดยสรุปว่า

๑.ให้ อปท.สนับสนุนตามอำนาจหน้าที่การจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้าน แผนชุมชนตำบลดังนี้

(๑) การทบทวนแผนชุมชน/หมู่บ้านโดย กรรมการหมู่บ้าน (สนช.พช.อ.สนับสนุน)

(๒) จัดทำแผนชุมชนตำบลตามระเบียบ มท.ศอช.๒๕๕๑ (สนช.พช.อ.สนับสนุน)

๒.อปท.จัดเวทีประชาคมแบบประชาธิปไตย เพื่อพิจารณาโครงการตาม แผนชุมชน/หมู่บ้าน และแผนชุมชนตำบล

๓.การเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง ต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ กำหนดไว้ในข้อ ๒๒ ของระเบียบ มท.ว่าด้วยการจัดทำแผน ของ อปท.พ.ศ.๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔

กรณีเพิ่มเติม

๑.เป็นเรื่องที่ไม่มีอยู่ในแผนฯ ที่ประกาศใช้

๒.เป็นเรื่องที่มีในแผนฯ แต่ไม่ตรงกับปีงบประมาณที่จะดำเนินการ เช่นโครงการฯ /กิจกรรมต่างๆ

กรณีเปลี่ยนแปลง

๑.เป็นเรื่องที่มีอยู่ในแผนฯ ที่ประกาศใช้ แต่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยน ซึ่ง ทำให้สาระสำคัญต้องเปลี่ยนไป เช่น ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์/แนวทางพัฒนา

แผนงาน รายละเอียดในโครงการ/กิจกรรมที่จะทำในแต่ละปี โดยเฉพาะ โครงการ/กิจกรรมที่จะนำไปตราเป็นเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณ

การเพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลงแผน(ตามระเบียบข้อ ๒๒)มีขั้นตอนดังนี้

๑.คณะกรรมการสนับสนุนฯจัดทำร่างแผนการพัฒนาที่เพิ่มเติมหรือ เปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาฯ

๒.คณะกรรมการพัฒนาฯและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนฯ ที่ เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอผู้บริหาร

๓.ผู้บริหารพิจารณาและอนุมัติร่างแผนและประกาศใช้

๔.ในกรณีที่แผนฯ มีระยะเวลาใช้บังคับเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วัน ไม่ให้ดำเนินการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง

๕.การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนฯ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน

๖.กรณีแก้ไขซึ่งไม่ทำให้สาระสำคัญเปลี่ยนไปเป็นอำนาจของผู้บริหาร

หลักการสำคัญในการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น

๑.มีประชาคมเข้าร่วมร้อยละ ๖๐

๒.หากไม่ถึงตามข้อ ๑ ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ และต้องบันทึก

เหตุผลลงในรายงานการประชุม

๓.ยึดหลักประชาธิปไตย (ภาคราชการ +เอกชน+ประชาชน)

๔.ดำเนินการให้สอดคล้องกับแนวทางที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.จัดตั้ง (พ.ร.บ. สภาตำบล+อปท.ฯ มาตรา ๖๙/๑)

ขั้นตอนการจัดทำแผนการดำเนินงาน

๑.คณะกรรมการสนับสนุนฯ รวบรวมข้อมูลจัดทำร่างแผนดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนา

๒.คณะกรรมการพัฒนาฯ พิจารณาเสนอผู้บริหาร อปท.ประกาศใช้

๓.ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน

การจัดทำแผนการดำเนินงานเพิ่มเติม

๑.ภายหลังจาก อปท.ได้จัดทำแผนดำเนินการเสร็จแล้ว หากมีการจัดทำ งบประมาณเพิ่มเติม หรือได้รับแจ้งแผนงาน/โครงการเพิ่มเติมจากหน่วย

ราชการ ส่วนราชการ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงาน อื่นๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ อปท.ในปีงบประมาณนั้นเพิ่มเติมให้จัดทำ

แผนการดำเนินงานเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน โดยให้จัดทำ เป็นแผนการดำเนินงานเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑,๒,๓,๔,.....

แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี

๑.คณะกรรมการฯ จะต้องดำเนินการให้คะแนนการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับจากวันประกาศใช้

งบประมาณรายจ่ายโดยแบ่งเป็น

๒.การประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ

๓.การประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ

๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ ตามข้อเท็จจริง

๕.รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนา และผลการติดตามและประเมินโครงการพัฒนาตามแผน

ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

ประกาศผลการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ

โดยทั่วกันอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

“เรียนรู้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบมีอาชีพ
ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามระเบียบกฎหมายและ
หนังสือสั่งการ”

สำนักงานปลัด

โทร. ๐๓๔-๖๓๖๘๒๘ ต่อ ๔๔๔

โทรสาร. ๐๓๔-๖๓๖๘๒๘ ต่อ ๒๐๐